

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 34/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. januára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. K., M., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nekonaním Okresného súdu Michalovce vo veci návrhu na vydanie predbežného opatrenia a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. K. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. januára 2009 doručená sťažnosť JUDr. M. K., M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) nekonaním Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) vo veci návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že 24. novembra 2008 podal okresnému súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia, o ktorom okresný súd napriek zákonnému

imperatívu § 75 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vyslovil, že nekonaním okresného súdu bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a aby ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby rozhodol o návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nekonaním okresného súdu vo veci sťažovateľovho návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie označeného základného práva nekonaním okresného súdu vo veci sťažovateľovho návrhu na vydanie predbežného, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Označený postup okresného súdu nemožno považovať za porušenie práva garantovaného v citovanom článku ústavy. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu najmä podľa týchto troch kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. II. ÚS 26/95). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02).

Sťažovateľ založil porušenie tohto práva v danej veci len na skutočnosti, že nebola dodržaná lehota ustanovená v § 75 ods. 4 OSP, podľa ktorého „o predbežnom opatrení rozhodne súd bez zbytočného odkladu, najneskôr do 30 dní od podania návrhu na predbežné opatrenie“. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu všeobecného súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo, alebo nedošlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez

zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa ani v týchto prípadoch totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietáhmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ak je na jednej strane všeobecný súd viazaný v zákone ustanovenými lehotami na vykonanie procesného úkonu, na druhej strane ich dodržanie nemôže mať za následok porušenie základných zásad civilného procesu, ktoré sú nevyhnutným predpokladom realizácie širšieho základného práva – práva na spravodlivý proces, ktoré majú účastníci konania zaručené v ustanoveniach siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy a v príslušných medzinárodných zmluvách o ľudských právach, ktoré majú prednosť pred zákonom (čl. 154c ods. 1 ústavy). V tomto zmysle právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a právo na spravodlivý proces nemožno stavať proti sebe ani ich od seba oddeľovať. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (m. m. I. ÚS 86/02).

Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že v predmetnej veci na základe námietok predpojatosti sudcov okresného súdu rozhodoval Krajský súd v Košiciach, ktorý vylúčil dvoch sudcov okresného súdu z prerokovania a rozhodovania veci. Po pridelení veci sudcovi okresného súdu JUDr. M. i tento vzniesol námietku predpojatosti, ktorá je v štádiu riešenia.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh i z obsahu informácie okresného súdu vyplýva, že okresný súd sa zjavne nedopustil takých prietáhov, ktoré by bolo možné po prijatí sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie považovať za porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa názoru ústavného súdu vychádzajúc z uvedených skutočností bolo potrebné predmetnú sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (mutatis mutandis I. ÚS 7/02).

Nad rámec dôvodov, pre ktoré bola sťažnosť sťažovateľa odmietnutá, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ nevyužil účinné prostriedky nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd opakovane vyslovil, že podanie sťažnosti na prietahy podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov považuje za vyčerpanie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde len v tom prípade, ak sťažovateľ poskytne príslušnému súdu dostatočný priestor na prijatie opatrení za účelom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k názoru, že sťažovateľ nevyužil účinný právny prostriedok ochrany proti zdĺhavému konaniu okresného súdu a nepreukázal ani to, že uvedenú podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu sťažnosti sťažovateľa, preto nie sú splnené podmienky na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2009